

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Rm

16/4
7019 T2
aa
Poczta polowa Nr. 53. 12. kwietnia 1920 r.

ODDZIAŁ II.

Ew/6. № 15617/II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZELNEGO WODZA

Belweder.

Przedkłada się do wiadomości i wykorzystania
raport delegata Nacz.Dow.W.P.w Estonji w sprawie zorga-
nizowania na granicy polsko-rosyjskiej punktów kontrol-
nych, celem zabezpieczenia Polski od przenikania z Rosji
ludzi o wrogich poglądach politycznych i społecznych.

1 załącznik.

Za zgodność:

M. S. Sokolowski

SZEF ODDZIAŁU II. NACZ. DOW.:

MATUSZEWSKI mp.

Podpułkownik pd.Szt.Gen.

OTRZYMUJĄ:

[Handwritten signature]

Adjutantura Generalna

M.S.Wojsk.- Oddział II.

Biuro Wyw.Defenzywa

M.S.Z.D VIII/a.P.U.OLSZEWSKI.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 7019 T2 dnia 14 IV 1920 r.

Wzrost. Wydział

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

DELEGAT NACZ.DOW.W.P.W. ESTONJI.

Nr.229.

Revel, dnia 29.III.1921 roku.

DO

NACZ.DOW.-ODDZIAŁ II.

Wobec zawarcia pokoju z Rosją sowiecką i ewentualnego ruchu osobowego pomiędzy Rosją i Polską, będą tworzone prawdopodobnie punkty kontrolne, których zadaniem będzie przeciwdziałać przedostaniu się do kraju ludzi o wrogich dla nas poglądach politycznych i społecznych.

W podobnych warunkach znalazły się znacznie wcześniej inne państwa, które już przedtem z Rosją sowiecką nawiązały stosunki.

Staraliśmy się zbadać jak w tym wypadku działają inni i doszliśmy do przekonania, że najlepiej obmyślonym i najbardziej wykończonym jest system kontroli u anglików.

Tego rodzaju organizacja istnieje w Rewlu i nosi nazwę "Biura paszportowego". Szefem "Biura paszportowego" jest pułkownik Meiklejohn, oficer sztabu generalnego. Pułk. Meiklejohn chodzi ubrany cywilnie, oficjalnie jest on urzędnikiem cywilnym, nieoficjalnie szefem angielskiego kontr-wywiadu w Estonji:

Szef "B.P." rozporządza szeregiem agentów angielskich, estońskich oraz innych narodowości.

Starający się o wizę do Anglii musi zgłosić się do "B.P.", gdzie wypełnia odpowiedni formularz i po pewnym czasie otrzymuje odpowiedź na swe podanie. Jeżeli szef kontr-wywiadu po zebraniu odpowiednich danych dotyczących osoby petenta ma odnośnie do niego pewne wątpliwości, wówczas odmawia wizy lub, udzielając jej, powiadamia o tem odpowiednie władze angielskie, celem roztoczenia nad daną osobą niezbędnej obserwacji z chwilą przybycia jej do kraju.

Wizę wystawia konsul po otrzymaniu opinii szefa "B.P.", co zapobiega otrzymywaniu wiz bezpośrednio z konsulatu, drogą znajomości, protekcji lub przy pomocy innych czynników, ponieważ zaś szef "B.P." i jednocześnie szef kontr-wywiadu jest wyższym oficerem sztabowym, pozatem osobą doświadczoną, wypróbowaną i zupełnie zaufaną - nadużycia są w tym wypadku niemal zupełnie wykluczone.

Poza działem paszportowym "B.P." prowadzi bardzo rozległą

NEW YORK
ARCHIVES
INSTITUTE
PIŁSUDSKI

NEW YORK
ARCHIVES
INSTITUTE
PIŁSUDSKI

pracę wywiadowczą i kontr-wywiadowczą, ~~co przy wyżej podanym sys-~~
~~pracę wywiadowczą i kontr-wywiadowczą, co przy wyżej podanym syste-~~
mie organizacyjnych o tyle ułatwia pracę, że formalnie szef "B.P.",
będąc osobą oficjalną, jako członek misji dyplomatycznej może odpow-
wiednio maskować swą istotną działalność.

Wywiad prowadzi "B.P." w trzech kierunkach: wywiad polityczny,
ekonomiczny i wojskowy.

Szef "B.P." przesyła raporty do Londynu, zaś kopie do innych
urzędów oraz do wszystkich "B.P." jakie wprowadzone są w innych pan-
stwach. Tym sposobem właściwe urzędy kontr-wywiadowcze podtrzymują
w sobię ścisłą łączność i tą drogą korzystają z bezpośredniej wymia-
ny zebranych informacji.

Szef "B.P." po za innymi niezbędnymi księgami prowadzi
rejestr osób podejrzanych przy czem uwagi swe szyfruję szyfrem
wiadomym tylko jemu i sztabowi jeneralnemu.

Powyższe informacje o angielskich "B.P." przesyłam w mmie-
maniu, że z wzorów powyższych będzie można korzystać w naszych
stosunkach z Rosją sowiecką.

Będąc na placówce Rewelskiej przekonałem się, że / wielu
agentów bolszewickich ubiega się w różnych krajach i instytucjach
o dokumenty polskie, bowiem wiedząc, że dotychczas brak u nas
należyte zorganizowanej kontroli, mniemają, że dokumenty polskie
dadzą im największą swobodę ruchu przy jednoczesnej gwarancji
nietykalności, jakie daje prawo międzynarodowe.

Przypuszczam, że tworząc w różnych punktach identyczne
z angielskimi "B.P." i obsadzając je odpowiednio zaufanymi ofi-
cerami sztabowymi zapobiegnie się w znacznej mierze przemycaaniu
ros. agentów bolszewickich, rozciągnie się pewną kontrolę nad
wydawaniem wizamię co nie jest również obojętnem dla na-
szych władz bezpieczeństwa po za tem ułatwia w znacznej mierze
pracę wywiadowczą.

/-/ K. A b ł a m o w i c z

Del. Nacz. Dow. W. Pol. w Estonji.

Za zgodność odpisu:

